



Förslag till ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2006:21) om avgifter för offentlig kontroll, prövning och registrering

1. Livsmedelsverkets förslag i sammanfattning

Livsmedelsverket föreslår

- att avgifterna för importkontroll av animaliska och icke-animaliska livsmedel samt material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel höjs, samt
- att det införs regler om avgifter för utfärdande av exportintyg.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

2. Höjningen av avgifterna för importkontroll

2.1 Bakgrund

Livsmedelsverket ansvarar för gränskontroll av animaliska livsmedel samt vissa icke-animaliska livsmedel och sammansatta produkter.

Livsmedelsverket ansvarar även för importkontroll av vissa material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Avgifterna för ovan nämnda kontroll regleras i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2006:21) om avgifter för offentlig kontroll, prövning och registrering, härefter avgiftsföreskrifterna. De befintliga avgifterna omfattar kontrollen som utförs av gränskontrollstationens personal samt det stöd som Livsmedelsverket centralt tillhandahåller. Avgifterna ska ge full kostnadstäckning.

Av artikel 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd framgår att medlemsstaterna ska se till att det finns tillräckliga resurser för den offentliga kontrollen.

I artikel 27.4 stadgas att avgifter som tas ut inte får vara högre än myndigheternas kostnader i förhållande till de kriterier som anges i bilaga VI. De kostnader som ska täckas kan sammanfattas i följande: kostnader för löner till personal på gränskontrollstationerna och personal på

Postadress

Postal address

Box 622
SE-751 26 UPPSALA
SWEDEN

Besöksadress

Office address

Hamnesplanaden 5
UPPSALA

Telefon

Telephone

Nat 018-17 55 00
Int +46 18 17 55 00

Telefax

Nat 018-10 58 48
Int +46 18 10 58 48

E-post

livsmedelsverket@slv.se

Webbplats

www.livsmedelsverket.se

Bankgiro

5202-3926

Livsmedelsverket för central support till gränskontrollstationerna, kostnader för utbildning och resor, kostnader för lokaler, nödvändig utrustning samt kostnader för att täcka provtagnings- samt analyskostnader för de stickprover som tas ut inom ramen för gränskontrollen.

Avgifterna får inte understiga vissa miniminivåer som anges i bilaga V till förordning (EG) nr 882/2004. Livsmedelsverkets avgifter ligger över dessa miniminivåer.

Import av livsmedel

För kostnader som kontrollmyndigheten har i samband med kontrollverksamhet vid import av animaliska livsmedel och särskilt förtecknade vegetabiliska livsmedel är det obligatoriskt att ta ut avgifter (artikel 27.2 samt artikel 22 i förordning (EG) nr 882/2004). Den livsmedelsföretagare som ansvarar för en sändning ska även stå för samtliga kostnader som kontrollmyndigheten har kopplat till offentliga kontroller vid misstanke om bristande efterlevnad samt de åtgärder som vidtas vid bristande efterlevnad. I 11 § förordningen (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från tredje land anges vidare att Livsmedelsverkets kostnader för kontroll ska täcka av en avgift enligt en taxa som fastställs av verket i samråd med Ekonomistyrningsverket. I 12 § anges dessutom att kostnader för kontrollmyndigheternas kontroll i samband med import, transitering och återinförsel ska, även utöver vad som följer av artikel 22 i förordning (EG) nr 882/2004 betalas av importören eller dennes ombud. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om betalning av kontrollmyndighetens kostnad.

Import av material i kontakt med livsmedel

Vid kontroll i samband med import av material i kontakt med livsmedel gäller enligt 21 § förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter att livsmedelsverket får meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för kontrollen. Sådana bestämmelser finns, som ovan nämnts, i avgiftsföreskrifterna.

2.2 Syftet med förslaget till ändrade importavgifter

Förslaget innebär att de avgifter som tas ut i samband med import av livsmedel och material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel kommer att höjas. Syftet med förslaget är att uppnå full kostnadstäckning för hela importkontrollen.

Avgifterna höjdes senast den 1 januari 2011 vilket innebär att en höjning av avgifterna krävs till en nivå där dessa kan bli kostnadstäckande för de kostnader som beräknas från 2016 och kommande år.

2.3 Nuvarande föreskrifter

Nuvarande avgiftsbestämmelser för importkontroll vid gränskontrollstationerna är uppdelade i tre områden, importkontroll av animaliska livsmedel, importkontroll av icke animaliska livsmedel och importkontroll av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Vid importkontroll av animaliska livsmedel utgår en grundavgift på 800 kr samt en avgift på 9 öre för varje kilo i en sändning. Vid importkontroll av icke animaliska livsmedel är grundavgiften 800 kr per sändning vid fysisk kontroll (ingen avgift per kilo). För sändningar med icke animaliska livsmedel som enbart genomgår dokumentkontroll är avgiften 400 kr per sändning. Vid importkontroll av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel utgår en grundavgift på 800 kr per sändning vid fysisk kontroll. För sändningar som enbart genomgår dokumentkontroll är grundavgiften 400 kr.

Vid import av animaliska livsmedel tillkommer avgifter om 30 kr per prov för uttagande av prover i enlighet med skyddsåtgärder beslutade av EU, för salmonellaundersökning och vid misstanke om bristande efterlevnad. För icke-animaliska livsmedel och för material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel tillkommer alltid en avgift om 30 kr per prov vid provtagning. För laboratorieundersökning och transport ska i samtliga ovannämnda fall betalas en avgift som motsvarar den faktiska kostnaden. Vid gränskontroll som utförs utanför normal arbetstid räknas avgiften upp (50 % mer kvällstid och 100 % mer nattetid och helger). För extraordinär kontroll samt för utebliven kontroll ska en avgift betalas om 200 kr per påbörjad kvarts timme. För icke-animaliska livsmedel och material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel utgår dessutom en avgift om 200 kr per påbörjad kvarts timme för kontroller på annan plats än gränskontrollstationen.

Vidare finns bestämmelser om avgift för intyg avseende animaliska icke-gemenskapsvaror (varor som inte uppfyller importvillkoren), som är 200 kr per intyg. Slutligen ska en avgift om 800 kr per timme betalas vid revision eller inspektion av skeppshandelslager.

2.4 Ekonomiska beräkningar

Varje år gränskontrolleras cirka 4 000 sändningar med animaliska livsmedel och ca 2 200 sändningar med icke-animaliska livsmedel samt ca 30 sändningar som innehåller material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel vid Sveriges fem gränskontrollstationer.

Enligt artikel 27.4 i EU-förordning 882/2004 får avgiften fastställas som ett schablonbelopp på grundval av de kostnader som en myndighet haft under en bestämd tid. Generellt gäller att det är svårt att förutse antalet importörer under ett visst år med hänsyn till att antalet varierar från år till år. Avgifter baseras därför på verkets erfarenhet från tidigare kontroll vad gäller total kostnad för antalet tjänster och övriga resurser som krävs för att bedriva gränskontroll. Under 2015 har det skett en viss tillbakagång av antal kontrollerade sändningar jämfört med tidigare år. Tillbakagången bedöms delvis bero på att vissa vegetabiliska produkter som tidigare omfattades av krav på gränskontroll nu genom ändringar i lagstiftningen inte behöver genomgå gränskontroll längre.

Årets intäkter är prognostiserade till ca 8 400 tkr och årets kostnader till ca 10 200 tkr. Det innebär ett prognostiserat underskott för 2015 med ca 1 800 tkr. För nästa år finns ett behov av 3 % uppräknings av kostnader vilket leder till beräknade kostnader för 2016 på ca 10 500 tkr. Om man utgår från årets importmängd finns det ett behov av att höja intäkterna med ca 2 100 tkr för att inte få ett underskott i verksamheten.

Gränskontrollen hade vid ingången av 2015 ett balanserat överskott. I och med det prognostiserade underskottet för 2015 är detta överskott förbrukat och gränskontrollen kommer istället att ha ett balanserat underskott vid ingången av 2016. .

I bilaga 1 framgår hur flerårsprognosen ser ut om ingen avgiftshöjning skulle göras samt hur prognosen ser ut med den föreslagna höjningen.

2.5 Förslag till nya avgifter

Förslaget innebär följande höjningar av avgifterna. Grundavgiften för gränskontroll av animaliska livsmedel höjs till 1 000 kr och den viktbaserade avgiften per kilo vara i sändningen höjs till 12 öre/kg. På så vis fördelas de ökade kostnaderna framför allt på större sändningar men det sker även en ökning av grundavgiften som drabbar samtliga sändningar.

För sändningar med icke-animaliska livsmedel samt material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel som genomgår en fysisk kontroll höjs grundavgiften till 1 000 kr. Avgiften för enbart dokumentkontroll av icke animaliska livsmedel samt material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel höjs till 500 kr/sändning.

För samtliga importvaror innebär den höjda grundavgiften att ersättningen per påbörjad kvarts timme vid kontroller som tar mer tid än normalt att utföra (så kallade extraordinära kontroller) och för sändningar som föranmälts men som inte anländer till gränskontrollstationen (uteblivna

kontroller) höjs från 200 kr till 250 kr. När det gäller icke-animaliska livsmedel samt material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel höjs även avgiften för kontroller på annan plats än gränskontrollstationer från 200 kr till 250 kr per påbörjad kvarts timme.

Avgiften för provtagning av animaliska livsmedel i enlighet med skyddsåtgärder beslutade av EU, för salmonellaundersökning samt vid misstanke om bristande efterlevnad höjs från 30 kr per prov till 40 kr per prov. Även för icke-animaliska livsmedel och material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel höjs avgiften från 30 kr per prov till 40 kr per prov.

Dessutom ändras befintliga avgifter för utfärdande av så kallade skeppshandelsintyg enligt bilaga 5 i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2004:3) om kontroll av animaliska livsmedel vid import från tredje land från en avgift på 200 kr/intyg till en avgift på 300 kr/intyg. Slutligen så höjs avgiften för inspektion av skeppshandelslager från 800 kr per timme till 1 000 kr per timme.

2.6 Konsekvenserna av nya avgifter

De nya avgifterna innebär en höjning av kiloavgiften med 3 öre, en ökning av grundavgifterna med 200 kr, en ökning av avgiften för dokumentkontroll för icke animaliska livsmedel samt material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel med 100 kr, en ökning av kostnaden per påbörjad kvart med 50 kr per påbörjad kvart, en ökning av de provtagningsavgifter som tas ut per prov med 10 kr samt en höjning av avgiften för så kallade skeppshandelsintyg med 100 kr per intyg.

Utifrån befintlig statistik skulle det innebära följande intäkter på ett år:

Relevant statistik:

- antal importörer uppgår till 4 000 sändningar med animaliska livsmedel och knappt 2 200 sändningar med icke-animaliska livsmedel samt ca 30 sändningar med material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.
- Av de 2 200 sändningarna med icke-animaliska livsmedel är det ca 2 000 som enbart genomgår dokumentkontroll och 200 som genomgår fysisk kontroll.
- Vi importerar årligen ca 42 500 000 kg animaliska livsmedel.
- Skeppshandelsintyg: ca 20 per år.
- Provtagning ca 3 500 prov per år.

	Prognos	Avgift/kontroll	Belopp tkr
Antal sändningar med fullständig kontroll (animaliska livsmedel, icke-animaliska livsmedel med provtagning, material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel med provtagning)	4 200	1 000 kr	4 200
Antal enbart dokumentkontroll (icke-animaliska livsmedel, material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel):	2 000	500 kr	1 000
Vikt animaliska livsmedel i kg	42 500 000 kg	0,12 kr	5 100
Skeppshandelsintyg:	20	300	6
Intäkter från analyser som importör betalar:			500
Intäkter från provtagningskostnader:	3 500 prover	40 kr	140
Resultat			10 946

Konsekvenser för enskilda importörer:*Exempel 1:*

Om man idag tar in en sändning med animaliska produkter som består av 20 000 kg så kostar det 800 kr i grundavgift + 1800 kr i kiloavgift = 2600 kr.

Med de nya avgifterna blir kostnaden 1 000 kr i grundavgift + 2 400 kr i kiloavgift = 3 400 kr.

= 30 % ökning

Exempel 2:

Om man tar in en sändning med animaliska produkter som består av 500 kg så kostar det idag 800 kr i grundavgift + 45 kr i kiloavgift = 845 kr.

Med de nya avgifterna blir kostnaden 1 000 kr i grundavgift + 60 kr i kiloavgift = 1 060 kr.

= 25 % ökning

Exempel 3:

Om man tar in en sändning med vegetabiliska produkter på 250 kg kostar det idag vid enbart dokumentkontroll 400 kr.

Med de nya avgifterna kostar det 500 kr

=25 % ökning.

Med samma sändning och provtagning med 100 prov kostar det idag 800 kr i grundavgift + 3000 kr i provtagningsavgift = 3800 kr (+ faktisk analyskostnad).

Med de nya avgifterna blir det 1000 kr grundavgift samt provtagningsavgift med 100 prover blir 4000 kr = 5000 kr (+ faktisk analyskostnad).

= 31 % ökning.

Exempel 4:

Idag kostar ett skeppshandelsintyg 200 kr/styck och med de nya avgifterna kostar det 300 kr/styck.

= 50 % ökning per intyg.

Förslaget i sin helhet innebär att de stora sändningarna får en större ökning av kostnaderna och mindre importörer påverkas relativt sett mindre.

3 Regler om avgifter för utfärdande av exportintyg

3.1 Bakgrund

Livsmedelsverket kan med stöd av förordningen (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel besluta att en anläggning som står under verkets kontroll och bedriver livsmedelsverksamhet för export av livsmedel till tredje land ska ställas under särskild kontroll med anledning av krav som mottagarlandet ställer på importerade varor, så kallad exportkontroll. Livsmedel som exporteras från en exportkontrollerad anläggning ska åtföljas av ett exportintyg om det krävs enligt mottagarlandets importbestämmelser. Exportintyget som ska utfärdas av Livsmedelsverket ska innehålla de uppgifter som mottagarlandet behöver för importen. Den

livsmedelsföretagare som har en exportkontrollerad anläggning ska betala en avgift till Livsmedelsverket för kontrollen samt för utfärdande av exportintyget.

Livsmedelsverket utfärdar exportintyg till företag som står under Livsmedelsverkets kontroll.

Idag finns regler om avgifter för exportkontroll men det saknas regler om avgifter för utfärdande av exportintyg. Avgifterna som tas ut vid utfärdande av exportintyg är i stället fastställda enligt ett särskilt beslut.

3.2 Exportintyg till Taiwan, Ryssland samt till unionen mellan Ryssland, Vitryssland och Kazakstan

Livsmedelsverkets arbete med intyg avsedda för export till Ryssland, Eurasiska ekonomiska unionen, EaEU, (en union mellan bl.a. Ryssland, Vitryssland och Kazakstan) och Taiwan omfattar att expediera beställningar till beställande företag, att fakturera företagen för beställda intyg samt, i fallet med intyg för Taiwan, veckovis skicka information till taiwanesiska myndigheter om vilka intyg som utfärdats.

Taiwanesiska myndigheter ställer sedan 2014 krav på att intyg avsedda för export till Taiwan ska utfärdas på numrerade ark av kvalitetspapper med vattenstämpel. Hanteringen av exportintyg för export till Taiwan har tidigare inte inneburit några kostnader för Livsmedelsverket. Avgifter för dessa intyg har därför inte tagits ut från företagen.

Såvitt gäller export till Ryssland samt EaEU är avgifterna idag fastställda genom ett särskilt beslut. Intygen beställs i jämna 10-tal till en kostnad av 500 kr för upp till 10 st intyg.

Livsmedelsverkets faktiska kostnader för de exportintyg som utfärdas vid export till Ryssland samt EaEU täcks inte av de avgifter som för närvarande tas ut för intygen.

3.2.1 Förslag till nya regler om avgifter

Livsmedelsverket föreslår att regler om avgifter för utfärdande av exportintyg införs i en ny bestämmelse i avgiftsföreskrifterna (5 kap. 3 §). För att tydliggöra att den kontroll som följer av särskilda införselbestämmelser i tredje land avser exportkontroll införs begreppet exportkontroll i 5 kap. 1 §.

Vidare föreslås att avgifter fastställs för exportintygen i 5 kap. 3 §. Avgifterna ska medföra att verket får full kostnadstäckning för hanteringen av intygen.

- För exportintyg avseende export till Ryssland samt EaEU höjs avgiften till 60 kr per intyg.
- För exportintyg avseende Taiwan föreslås att det införs en avgift om 150 kr per intyg.

För beräkningsunderlag, se bilaga 2, Underlag för fastställande av avgifter för utfärdande av exportintyg vid export till Taiwan, Ryssland samt Eurasiska ekonomiska unionen.

3.2.2 Konsekvenser av reglerna och berörda företag

Under 2014 beställde 22 olika företag exportintyg för export till Ryssland samt EaEU. Ca 2-3 exporter till Taiwan anmäls per vecka. De företag som beställer exportintyg från Livsmedelsverket är mejerier, fiskerianläggningar, köttanläggningar, äggproduktanläggningar och anläggningar som tillverkar ätfärdiga produkter m.fl.

Förslaget kommer att innebära en marginellt ökad kostnad för företagen. Livsmedelsverket gör bedömningen att regleringen inte innebär några övriga negativa konsekvenser eller någon ökad tidsåtgång för berörda företag.

3.3 Övriga exportintyg

Livsmedelsverkets arbete med övriga exportintyg som utfärdas centralt omfattar att ta fram nya intyg och att regelbundet uppdatera de befintliga. Därutöver hanterar verket beställningar samt utfärdar och expedierar intygen till beställande företag. Till detta kommer arbete med utveckling av beställning av intyg.

Idag är avgiftsnivåerna fastställda genom ett särskilt beslut. Intygen beställs mot en avgift på 350 kr för upp till 10 intyg, 700 kr för 50 intyg, 1 400 kr för 100 intyg och 2 000 kr för 200 intyg.

Då arbetskostnaden för nämnda intyg på lång sikt inte har uppgått till en summa som motsvarar intäkterna från avgifterna, har ett ekonomiskt överskott ackumulerats över tid. Överskottet används under 2014 och 2015 till utvecklingsarbete av hanteringen av beställning och utfärdande av intyg, men genererar en avskrivningskostnad under 5 år framåt. En övergång planeras från dagens många tidskrävande, manuella moment till ett i hög grad automatiserat system, integrerat i Livsmedelsverkets

ärendehanteringssystem där företagen gör sina beställningar online och där samma system genererar fakturaunderlag.

3.3.1 Förslag till nya avgifter

Som ovan nämnts föreslås att regler om avgifter för exportintyg införs i 5 kap. 3 § avgiftsföreskrifterna. Livsmedelsverket föreslår vidare att avgifterna för övriga intyg justeras till

- 190 kr för upp till 10 intyg, 210 kr för 50 intyg, 230 kr för 100 intyg och 250 kr för 200 intyg.

Avgifterna kommer med denna förändring att motsvara verkets faktiska kostnader för hanteringen av intygen. Konsekvenserna av de nya avgifterna är att intäkterna kommer att täcka de löpande kostnaderna på 5 års sikt.

För beräkningsunderlag, se bilaga 3, Underlag för fastställande av ny avgift för övriga centralt utfärdade exportintyg.

3.3.2 Konsekvenser av de sänkta avgifterna och berörda företag

De företag som beställer de aktuella intygen från Livsmedelsverket är bl.a. mejerier, fiskerianläggningar, köttanläggningar, anläggningar som tillverkar material avsedda att komma i kontakt med livsmedel, vin- och spritanläggningar samt anläggningar som tillverkar t.ex. kryddor, choklad, snacks.

Under 2012 beställde 54 olika företag intyg från Livsmedelsverket. I september 2014 finns 151 företag registrerade i det datasystem där beställningarna hanteras.

Förslaget innebär en minskad kostnad för berörda företag. Livsmedelsverket gör bedömningen att regleringen inte innebär några negativa konsekvenser eller någon ökad tidsåtgång för berörda företag, eftersom förslaget innebär en ekonomisk lättnad för företagen.

4 Informationsinsatser

Livsmedelsverket skickar förevarande förslag till urval av importörer, exportörer och andra berörda organisationer. När förslaget blir verklighet kommer Livsmedelsverket på nytt att informera berörda företag och organisationer. Information om gällande avgifter kommer också att tillhandahållas via verkets hemsida www.livsmedelsverket.se.

5 Kontaktpersoner:

Jurist Malin Malmström, tel. 018-17 55 95

Frågor om avgifter vid import:

Teamchef Annika Sundström, tel. 018-17 55 00

Frågor om avgifter vid export:

Teamchef Åsa Kjellgren, tel. 018-17 55 68

Bilagor:

1. Flerårsprognos för avgifter inom gränskontrollen
2. Underlag för fastställande av avgifter för utfärdande av exportintyg vid export till Taiwan, Ryssland och Eurasiska ekonomiska unionen
3. Underlag för fastställande av ny avgift för övriga centralt utfärdade exportintyg